

Sygn. akt VIII U 1418/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2017 r. w Gliwicach

sprawy Z. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 23 czerwca 2016 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu Z. K. prawo do ponownego obliczenia świadczenia według art. 110 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od 1 czerwca 2016 roku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt: VIII U 1418/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 czerwca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu Z. K. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia wynosi 127,87% i jeź niższy od poprzednio przyjętego przez ZUS, natomiast brak zarobków do ustalenia wskaźnika z 10 kolejnych lat kalendarzowych w latach 1996 – 2015. Jednocześnie ZUS wskazał, iż z uwagi na brak dokumentacji potwierdzającej faktyczne wynagrodzenie za okres od 1 lipca 1957r. do 28 lutego 1977r. przyjął wynagrodzenie minimalne.

W odwołaniu od powyższej decyzji, ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem faktycznych zarobków otrzymywanych w KWK (...) w okresie od 1 lipca 1957r. do 28 lutego 1977r. Do odwołania ubezpieczony załączył kopie angaży z powyższego okresu zatrudnienia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. ZUS wskazał, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia 1962 – 1964, 1966 – 1968, 1971, 1977 – 1978 i 1980 – 1990 wynosi 127,87% i jeź niższy od poprzednio przyjętego przez ZUS. Nadto w oparciu o dokumentację załączoną do odwołania ZUS ponownie dokonał przeliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia, z uwzględnieniem okresu wskazywanego przez odwołującego: 1959, 1964 – 1978 i 1987 – 1990, który wynosi 216,17% i również jest niższy od poprzednio przyjętego przez ZUS.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony Z. K. urodził się w dniu (...)

Na podstawie decyzji (...) Oddział w C. z dnia 22 listopada 1990r. ubezpieczony uzyskał prawo do emerytury górniczej z dniem 1 maja 1990r.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 12 miesięcy kalendarzowych (...), gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 424,50% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Po uzyskaniu prawa do świadczenia ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu do 27 listopada 1990r.

Kolejnymi decyzjami ZUS dokonywał waloryzacji świadczenia oraz jego przeliczenia.

Ostatecznie do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono staż pracy w ilości 32 lat i 1 miesiąca okresów składkowych oraz 3 lat i 8 miesięcy okresów nieskładkowych.

W dniu 15 czerwca 2016r. ubezpieczony wniósł o przeliczenie emerytury w oparciu o art. 110 ustawy emerytalno rentowej. Do wniosku załączył wynagrodzenie na druku Rp-7 za lata 1978 i 1980 – 1990.

Zaskarżoną decyzją z dnia 23 czerwca 2016r. (...) Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia wynosi 127,87% i jeź niższy od poprzednio przyjętego przez ZUS, natomiast brak zarobków do ustalenia wskaźnika z 10 kolejnych lat kalendarzowych w latach 1996 – 2015. Jednocześnie ZUS wskazał, iż z uwagi na brak dokumentacji potwierdzającej faktyczne wynagrodzenie, za okres od 1 lipca 1957r. do 28 lutego 1977r. przyjął wynagrodzenie minimalne.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższej decyzji ZUS, załączając kopie angaży z okresu zatrudnienia w KWK (...) od 1 lipca 1957r.

W toku postępowania Sąd ustalił, że w okresie od 1 lipca 1957r. do 9 września 1978r. oraz od 1 stycznia 1980r. do 27 listopada 1990r. Z. K. był zatrudniony w Kopalni (...) w R..

Od 10 września 1978r. ubezpieczony był uprawniony do renty inwalidzkiej, której wypłacanie wstrzymano od 1 października 1987r. w związku z podjęciem pracy w pełnym wymiarze czasu pracy.

Akta osobowe ubezpieczone są przechowywane przez (...) Grupę (...). Nie zachowała się dokumentacja płacowa sprzed roku 1980 (poza Rp – 7 od marca 1977 do lutego 1978).

W toku postępowania sądowego ubezpieczony przedłożył kopie legitymacji ubezpieczeniowej, gdzie wpisano wynagrodzenie z KWK (...) z lat 1959 – 1960.

W toku postępowania, Sąd zwrócił się do biegłego z zakresu wyliczenia rent i emerytur, celem ustalenia wysokości hipotetycznego wynagrodzenia osiągniętego w KWK (...) w latach 1957 – 1977, na podstawie wpisów wynagrodzeń z

lat 1959-1960 z kopii legitymacji ubezpieczeniowej, angaży i zajmowanych stanowisk wynikających z akt osobowych pracownika z uwzględnieniem dodatków przewidzianych w przepisach płacowych obowiązujących w górnictwie w tym okresie oraz ustalenia najkorzystniejszego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z 20-stu lat z przyjęciem co najmniej jednego roku z okresu po przejściu na emeryturę.

Na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu emerytur i rent K. S. z dnia 22 listopada 2016r. (k.29-36) Sąd ustalił, iż dla obliczenia emerytury ubezpieczonego najkorzystniejsze jest przyjęcie wynagrodzenia z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia tj. lat 1959 – 1960, 1964 – 1978 i 1988 – 1990, gdzie wskaźnik podstawy wymiaru świadczenia wynosi 269,30%.

Biegły dokonał wyliczenia wynagrodzenia ubezpieczonego za okres od 1 lipca 1957r. do 9 września 1978r. w oparciu o akta osobowe, wpis w legitymacji ubezpieczeniowej za lata 1959 – 1960, nadto w oparciu o postanowienia Układów Zbiorowych Pracy wraz z protokołami dodatkowymi. Biegły wziął pod uwagę stanowiska zajmowane przez ubezpieczonego, przysługującą ubezpieczonemu stawkę zaszeregowania w poszczególnych okresach, przysługujący dodatek funkcyjny, doliczył wartość deputatu węglowego, z uwzględnieniem zwiększenia deputatu od września 1961r. oraz dodatkowe wynagrodzenie przysługującego na podstawie Karty Górnika. Za lata 1959 – 1960 biegły ustalił wynagrodzenie w oparciu o wpis w legitymacji ubezpieczeniowej odwołującego, zaś za rok 1978 i częściowo za rok 1977 w oparciu o Rp-7.

ZUS zakwestionował opinię biegłego co do kwot przyjętego przez biegłego deputatu węglowego i karty górnika.

Ostatecznie ZUS, obliczając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 lat z uwzględnieniem przyjętych przez biegłego niekwestionowanych przez ZUS składników wynagrodzenia ustalił wskaźnik na poziomie 237,26%.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego z KWK (...) (k.18), opinię biegłego ds. emerytur i rent K. S. z dnia 22 listopada 2016r. (k.29-36) oraz pisma ZUS z dnia 8 lutego 2017r. (k.51-53).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych. W zakresie dokonanych obliczeń Sąd dał wiarę opinii biegłego, gdyż biegły w sposób czytelny i precyzyjny dokonał obliczeń, wskazując przy tym dokładnie na jakiej podstawie dokonał poszczególnych założeń. Natomiast organ rentowy zgłaszał zastrzeżenia jedynie co do kwot przyjętego przez biegłego deputatu węglowego i karty górnika, które to składniki zostały obliczone na podstawie przepisów prawa regulujących ich wysokość.

Ubezpieczony nie kwestionował opinii biegłego.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył, co następuje:

odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony od 1990r. jest uprawniony do emerytury obliczonej w oparciu o wynagrodzenie z 12 miesięcy kalendarzowych (...), gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 424,50% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%. Bezspornie ubezpieczony po uzyskaniu prawa do emerytury pozostawał w zatrudnieniu.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Ubezpieczony domaga się bowiem przeliczenia emerytury z uwzględnieniem zarobków osiągniętych w KWK (...) w latach 1957 – 1977, za który to okres brak druku Rp-7.

Zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz.887) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego

przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Zgodnie z ust. 3 okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

Nadto ustawą z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r. poz. 552) wprowadzono zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z wprowadzonym wskazaną wyżej nowelizacją art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Nadto kontynuował zatrudnienie i wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przypadającą w części po przyznaniu świadczenia. Ubezpieczony nie może mieć jednak przeliczonej emerytury w oparciu o art. 110 ustawy, gdyż ustalony w toku postępowania sądowego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest niższy od poprzednio obliczonego.

Natomiast do ubezpieczonego zastosowanie znajdzie art. 110a ustawy, gdyż spełnia on wymagane w nim przesłanki.

Ubezpieczony po uzyskaniu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie i wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przypadającą w części po przyznaniu świadczenia, zaś ustalony w toku postępowania wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Jak bowiem ustalono w oparciu o opinię biegłego, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych przypadających w części po przyznaniu emerytury wynosi 269,30%.

Wprawdzie ZUS kwestionował opinię biegłego co do kwot przyjętego przez biegłego deputatu węglowego i wynagrodzenia z karty górnika. Przyjęte składniki wynagrodzenia i ich wysokość mają jednak uzasadnienie w karcie górnika, co wynika z opinii biegłego.

W konsekwencji, Sąd – na mocy 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do ponownego obliczenia świadczenia na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od 1 czerwca 2016r. tj. od miesiąca złożenia wniosku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek